

باسمه تعالی

هفت دوره نهایی خرداد، شهریور و دی از دی ۹۷ تا دی ۹۹ درس دین و زندگی ۳

رشته های ریاضی و تجربی قابل استفاده کلیه رشته ها دوازدهم

گروه دین و زندگی شهرستان شوشتر .

گردآوری و تنظیم نهایی : رضا رضوی سرگروه معارف شهرستان شوشتر

سؤالات امتحان نهایی درس : تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)	رشته : ریاضی فیزیک - علوم تجربی	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۲
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۲/۳۱	ساعت شروع: ۸ صبح
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۸	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۱	الف) تدبیر در آیات قرآن و حدیث: الف) با توجه به آیه شریفه: «إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوا هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ» راه درست زندگی کدام است؟ ۰/۵ ب) با توجه به عبارت قرآنی: «أَمْ مَنْ أُنْشِئَ بُنْيَانُهُ عَلَى شَفَا جُرْفٍ هَارٍ» مقصود از بنای زندگی بر لبه پرتگاه چیست؟ ۰/۵ ج) آیه شریفه: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ» به کدام معیار تمدن اسلامی اشاره دارد؟ ۰/۵ د) بر اساس عبارت قرآنی: «أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ» دو روش صحیح دعوت را بنویسید؟ ۰/۵ ه) حدیث شریف امام صادق علیه السلام که می فرماید: «... کسانی که به سبب نیکوکاری زندگی دراز دارند از کسانی که به عمر اصلی زندگی می کنند، بیشترند» دربردارنده کدام سنت الهی می باشد؟ ۰/۵	
۲	ب) درستی یا نادرستی گزاره های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید: الف) دوره جوانی دوره کم شدن انعطاف و تثبیت خوی ها و خصلت هاست. ۰/۵ ب) احکام و قوانین دین اسلام فقط سعادت و نیک بختی اخروی و ابدی را تأمین می کند. ۰/۵ ج) پیشرفت علمی، پایه های استقلال یک ملت را تقویت می کند و مانع تسلط بیگانگان می شود. ۰/۵ د) از ویژگی های فرهنگ علمی دوره اسلامی، منحصر نبودن تحصیل علم به طبقه یا قشری خاص بود. ۰/۵	
۳	ج) عبارت های زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید: الف) اگر توبه با و همراه باشد گناهان را به حسنات تبدیل می کند. ۰/۵ ب) مخلوقات جهان، از آن جهت که به حکم و اراده الهی ایجاد می شوند به الهی وابسته اند. ۰/۵ ج) در احکام دین، هردستور خداوند، دلایل خاص خود را دارد که آن حکم و دستور نامیده می شود. ۰/۵ د) رسول خدا صلی الله علیه و آله در دوره تمدن اسلامی، با و خویش انقلابی عظیم در جایگاه خانواده و زن پدید آورد. ۰/۵	
۴	د) به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید: الف) در چه صورت استغفار بی خاصیت می شود؟ ۰/۵ ب) زمینه های پیدایش تمدن جدید را بنویسید. ۰/۵ ج) در چه صورت یک نظام اجتماعی، توجیدی است؟ ۰/۵ د) گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام نیازمند چه تغییر و تحولی بود؟ ۰/۵ ه) اگر کسی حقوق مادی یا معنوی مردم را ضایع کرده است و برای جبران به آنان دسترسی ندارد، چه باید بکند؟ ۰/۵	
۵	ه) در عبارات زیر گزینه صحیح را تشخیص دهید: الف) مهم ترین عامل برای حضور کارآمد در میان افکار عمومی جهان : ۱ ۱- استحکام بخشیدن به نظام اسلامی ۲- ترسیم چهره عقلانی و منطقی دین اسلام ب) بیت «این که فردا این کنم یا آن کنم» خود دلیل اختیار است ای صنم» از شواهد وجود اختیار : ۱- مسئولیت پذیری ۲- تفکر و تصمیم	
	« ادامه سؤالات در صفحه دوم »	

تعداد صفحه: ۲	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	سوالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
ساعت شروع: ۸ صبح	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۲/۳۱	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۸		

ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۱	الف) تدبیر در آیات قرآن و حدیث: الف) با توجه به آیه شریفه: «إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ» راه درست زندگی کدام است؟ ۰/۵ ب) با توجه به عبارت قرآنی: «أَمْ مَنْ أُنْشِئَ بُنْيَانُهُ عَلَى شَفَا جُرْفٍ هَارٍ» مقصود از بنای زندگی بر لبه پرتگاه چیست؟ ۰/۵ ج) آیه شریفه: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِيَ الْأَمْرِ مِنْكُمْ» به کدام معیار تمدن اسلامی اشاره دارد؟ ۰/۵ د) بر اساس عبارت قرآنی: «أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ» دو روش صحیح دعوت را بنویسید؟ ۰/۵ ه) حدیث شریف امام صادق علیه السلام که می فرماید: «... کسانی که به سبب نیکوکاری زندگی دراز دارند از کسانی که به عمر اصلی زندگی می کنند، بیشترند» دربردارنده کدام سنت الهی می باشد؟ ۰/۵	
۲	ب) درستی یا نادرستی گزاره های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید: الف) دوره جوانی دوره کم شدن انعطاف و تثبیت خوی ها و خصلت هاست. ۰/۵ ب) احکام و قوانین دین اسلام فقط سعادت و نیک بختی اخروی و ابدی را تأمین می کند. ۰/۵ ج) پیشرفت علمی، پایه های استقلال یک ملت را تقویت می کند و مانع تسلط بیگانگان می شود. ۰/۵ د) از ویژگی های فرهنگ علمی دوره اسلامی، منحصر نبودن تحصیل علم به طبقه یا قشری خاص بود. ۰/۵	
۳	ج) عبارت های زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید: الف) اگر توبه با و همراه باشد گناهان را به حسنات تبدیل می کند. ۰/۵ ب) مخلوقات جهان، از آن جهت که به حکم و اراده الهی ایجاد می شوند به الهی وابسته اند. ۰/۵ ج) در احکام دین، هردستور خداوند، دلایل خاص خود را دارد که آن حکم و دستور نامیده می شود. ۰/۵ د) رسول خدا صلی الله علیه و آله در دوره تمدن اسلامی، با و خویش انقلابی عظیم در جایگاه خانواده و زن پدید آورد. ۰/۵	
۴	د) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید: الف) در چه صورت استغفار بی خاصیت می شود؟ ۰/۵ ب) زمینه های پیدایش تمدن جدید را بنویسید. ۰/۵ ج) در چه صورت یک نظام اجتماعی، توجیدی است؟ ۰/۵ د) گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام نیازمند چه تغییر و تحولی بود؟ ۰/۵ ه) اگر کسی حقوق مادی یا معنوی مردم را ضایع کرده است و برای جبران به آنان دسترسی ندارد، چه باید بکند؟ ۰/۵	
۵	ه) در عبارات زیر گزینه صحیح را تشخیص دهید: الف) مهم ترین عامل برای حضور کارآمد در میان افکار عمومی جهان : ۱ ۱- استحکام بخشیدن به نظام اسلامی ۲- ترسیم چهره عقلانی و منطقی دین اسلام ب) بیت «این که فردا این کنم یا آن کنم» خود دلیل اختیار است ای صنم» از شواهد وجود اختیار : ۱- مسئولیت پذیری ۲- تفکر و تصمیم	
	« ادامه سوالات در صفحه دوم »	

تعداد صفحه: ۲	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	سوالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
ساعت شروع: ۸ صبح	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۲/۳۱	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۸		

ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۶	(و) کشف ارتباط: هر یک از موارد سمت راست با کدام یک از موارد سمت چپ ارتباط دارد؟ (در سمت چپ یک مورد اضافی است) الف) از میوه های درخت اخلاص ب) تاثیر روزه در تقویت اخلاص ج) تفکر در آیات و نشانه های الهی ۱) افزایش معرفت نسبت به خدا ۲) دریافت پاداش وصف ناشدنی ۳) دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات ۴) راز و نیاز با خداوند و کمک خواستن از او	۱/۵
۷	(ز) اصطلاحات زیر را تعریف کنید: الف) توبه اجتماعی ب) امداد خاص (توفیق الهی)	۰/۵ ۱
۸	(ح) احکام حکم هر یک از موارد زیر را بنویسید: واجب - جایز - واجب کفایی - حرام - مستحب (یک مورد اضافی است) ۱- هر نوع تجارت به نفع رژیم صهیونیستی ۲- تلاش برای پیشرفت علمی، صنعتی و افزایش تولید داخلی ۳- دادن جایزه توسط سازمانها، نهادها و افراد به ورزشکاران ۴- تولید فیلم های سینمایی و تلویزیونی، تاریخی و اجتماعی به سبب اعتلای فرهنگ اسلامی و تربیت دینی در شرایط ویژه	۲
۹	(ط) به پرسش های زیر پاسخ کامل دهید: الف) از مراحل تکمیلی توبه «جبران حقوق الهی» را شرح دهید. ب) با ظهور اسلام، چگونه یکی از جاهل ترین جوامع آن روز مشتاق علم گردید؟ ج) نیازمندی جهان به خدا در پیدایش را با دو مقدمه و یک نتیجه استدلال نمایید. د) از آثار و پیامدهای منفی تمدن جدید در حوزه عدل و قسط، افزایش فاصله میان انسان های فقیر و غنی در جهان را شرح دهید. ه) عقیده بر توانایی پیامبر صلی الله علیه و آله و اولیاء دین علیهم السلام در برآوردن حاجات انسان چه زمانی موجب شرک و چه زمانی عین توحید است؟	۵
	موفق و مؤید باشید.	۲۰

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)		رشته: ریاضی فیزیک – علوم تجربی	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۲/۳۱	تعداد صفحه: ۳	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		
ردیف	راهنمای تصحیح			نمره
۱	الف) تدبّر در قرآن کریم و حدیث: الف) راه درست زندگی یا همان صراط مستقیم، عبادت و بندگی است. ۰/۵ ب) یعنی انسان به جای اینکه سبک زندگی خود را بر مبنای دین و دستورات الهی قرار دهد که پشتوانه ای محکم و قابل اعتماد است، هوی و هوس و مکاتب دنیوی را مبنا و معیار زندگی خود قرار دهد که سرانجامی تاریک به دنبال دارد. (یعنی انسان زندگی خود را برپایه دستورات الهی بنا نکرده باشد). ۰/۵ ج) اطاعت از خدا و رسول و امام (پذیرش ولایت الهی و نفی طاغوت) ۰/۵ د) دانش استوار، اندرز نیکو، بحث و مجادله به روش نیکوتر (ذکر دو مورد کافی است، هر مورد ۰/۲۵) درس ۱۰ صفحه ۱۳۹ ه) تاثیر اعمال انسان در زندگی ۰/۵ درس ۶ صفحه ۷۸			
۲	ب) درستی یا نادرستی گزاره ها: الف) غ درس ۷ صفحه ۹۲ (ب) غ درس ۸ صفحه ۹۹ ج) ص درس ۱۰ صفحه ۱۳۸ (د) ص درس ۹ صفحه ۱۲۰ (هر کدام ۰/۵ نمره)			
۳	ج) جای خالی الف) ایمان (۰/۲۵) – عمل صالح (۰/۲۵) ب) قضای (۰/۵) ج) حکمت (۰/۵) د) گفتار (۰/۲۵) – رفتار (۰/۲۵) درس ۷ صفحه ۸۸ درس ۵ صفحه ۵۹ درس ۸ صفحه ۱۰۲ درس ۹ صفحه ۱۱۶			
۴	د) پاسخ کوتاه: الف) اظهار ندامت ظاهری و گفتن کلمه استغفار در حال انجام گناه، استغفار را بی خاصیت می کند. ۰/۵ درس ۷ صفحه ۹۰ ب) ۱- کلیسا و تعلیم تحریف شده ۰/۲۵ ۲- بهره گیری از تجربیات سایر تمدن ها ۰/۲۵ درس ۱۰ صفحه های ۱۳۳ و ۱۳۵ ج) وقتی یک نظام اجتماعی توحیدی است که حاکم و زمامدار آن بر اساس قوانین الهی به حکومت رسیده باشد و (همان شرایطی را که خداوند برای حاکم تعیین کرده است دارا باشد) ۰/۲۵ و بکوشد قوانین الهی را در جامعه به اجرا درآورد. ۰/۲۵ درس ۳ صفحه ۳۴ ۰/۵ نمره د) گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام نیازمند تغییر در نگرش انسان ها ۰/۲۵ و تحولی بنیادین در شیوه زندگی فردی و اجتماعی مردم بود. ۰/۲۵ درس ۹ صفحه ۱۱۳ ه) توبه کننده باید به نیابت آنان صدقه دهد ۰/۲۵ و برایشان دعای خیر و طلب آمرزش نماید. ۰/۲۵ درس ۷ صفحه ۹۱			

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)		رشته: ریاضی فیزیک – علوم تجربی		مدت امتحان: ۹۰ دقیقه		ساعت شروع: ۸ صبح	
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه				تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۲/۳۱		تعداد صفحه: ۳	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۹۸				مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir			
راهنمای تصحیح		نمره					
۵	ه) تشخیص: درس ۱۰ صفحه ۱۴۲ (ب) ۲ درس ۵ صفحه ۵۶						۱
۶	و) کشف ارتباط: درس ۴ صفحه ۵۰ (ب) ۳ درس ۴ صفحه ۴۹ (ج) ۱ درس ۴ صفحه ۴۶-۴۷						۱/۵
۷	ز) اصطلاحات: الف) اگر جامعه در برخی از ابعاد از مسیر توحید و اطاعت از خداوند خارج شد، نیازمند بازگشت به مسیر توحید و اصلاح، یعنی نیازمند «توبه اجتماعی» است. ۰/۵ نمره درس ۷ صفحه ۹۱ ب) امداد خاص خدای متعال نسبت به آنان که با نیت پاک قدم در راه حق گذارند ۰/۵ و سعادت جهان آخرت و رضایت پروردگار را هدف خود قرار دهند، «توفیق الهی» نام دارد. ۰/۵ نمره درس ۶ صفحه ۷۵						۱/۵
۸	ح) احکام: (درس ۸ صفحه های ۱۰۴ تا ۱۰۸) ۱- حرام ۲- واجب ۳- جایز ۴- واجب کفایی (هر کدام ۰/۵ نمره)						۲
۹	ط) پاسخ کامل: الف) توبه کننده تلاش می کند حقوقی را که با گناه خود ضایع کرده است جبران نماید. دسته ای از این حقوق، مربوط به خداوند است. مهم ترین حق خداوند نیز، حق اطاعت و بندگی اوست. توبه کننده باید بکوشد کوتاهی های خود در پیشگاه خداوند را جبران کند؛ برای مثال، نمازها یا روزه های از دست داده را به تدریج قضا نماید و عبادت های ترک شده را به جا آورد. ۰/۵ البته خداوند نسبت به بندگان خود مهربان است و اگر ببیند که شخص توبه کار تلاش خود را کرده و نتوانسته همه گناهان را جبران کند، بقیه موارد را خود جبران نموده و او را عفو می کند. ۰/۵ درس ۷ صفحه های ۹۰ تا ۹۱ ب) نزول تدریجی آیات قرآن کریم و دعوت مکرر این کتاب به خردورزی و دانش از یک طرف ۰/۵ و تشویق های دائمی رسول خدا از طرف دیگر، سد جاهلیت و خرافه گرایی را شکست و یکی از جاهل ترین جوامع آن روز را مشتاق علم ساخت. ۰/۵ درس ۹ صفحه ۱۱۸						۵

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)		رشته: ریاضی فیزیک – علوم تجربی	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان : ۱۳۹۸/۰۲/۳۱	تعداد صفحه : ۳	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		
ردیف	راهنمای تصحیح			نمره
	ج) مقدمه اول: اگر به خود نظر کنیم، خود را پدیده ای می یابیم که وجود و هستی مان از خودمان نیست. دراشیای پیرامون نیز که تأمل کنیم، آنها را همین گونه می بینیم؛ حیوانات، نباتات، جمادات، زمین، ستاره ها و کهکشان ها، همه را، پدیده هایی می یابیم که وجودشان از خودشان نبوده و نیست. (ما و این جهان پدیده هستیم یعنی وجودمان از خودمان نیست.) ۰/۲۵ مقدمه دوم : پدیده ها، که وجودشان از خودشان نیست، برای موجود شدن نیازمند به پدیدآورنده ای هستند که خودش پدیده نباشد، بلکه وجودش از خودش باشد. ۰/۲۵ نتیجه : ما و همه پدیده های جهان، در پدیدآمدن و هست شدن خود به آفریننده ای نیازمندیم که خودش پدیده نباشد و سرچشمه هستی باشد. این موجود برتر و متعالی «خدا» نامیده می شود. ۰/۵ درس ۱ صفحه ۷ د) شکل گیری نظام های سیاسی جدید بر پایه قدرت سرمایه داران و نفع طلبی فزاینده آنان بود. ۰/۲۵ صاحبان سرمایه و صنعت، منابع طبیعی اکثر نقاط جهان را به بهایی بسیار اندک خریدند، ۰/۲۵ و یا با قدرت نظامی خود تاراج کردند ۰/۲۵ و کالاهای خود را با قیمت هایی بسیار سنگین به مردم همان سرزمین ها فروختند ۰/۲۵. بدین ترتیب، بخش کوچکی از جهان روز به روز غنی تر شد ولی بخش اعظم آن در فقر و تنگدستی فرو رفت. درس ۱۰ صفحه ۱۴۱ ه) عقیده به توانایی پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و اولیای دین علیهم السلام در برآوردن حاجات انسان (مانند شفا دادن) وقتی موجب شرک است که این توانایی را از خود آنها و مستقل از خدا بدانیم. ۰/۵ اما اگر این توانایی را صرفا از خدا و انجام آن را با درخواست اولیاء از خداوند و به اذن خدا بدانیم عین توحید است و از این جهت مانند اثر شفابخشی داروست که خداوند به آن بخشیده است. ۰/۵ درس ۲ صفحه ۲۴			
	قابل توجه مصححان گرامی: در پاسخ به سوالات در صورت رساندن مفهوم نمره کامل لحاظ گردد.			
	۲۰			

سؤالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)		رشته: ریاضی فیزیک علوم تجربی		تعداد صفحه: ۲	ساعت شروع: ۱۰ صبح
نام و نام خانوادگی:		پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰/۱	مدت امتحان: ۹۰
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۷					
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir					
سؤالات (پاسخ نامه دارد)					
ردیف					
نمره					
۱	الف) تدبر در قرآن کریم: الف) با توجه به آیه شریفه «یا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ» نیاز انسان به خدا شامل چه چیزهایی می شود؟ ب) با توجه به آیه شریفه «وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ» خداوند کسانی را که در راه او قدم بردارند به طور خاص می کند. ج) براساس عبارت قرآنی «أَقْمِنَ أَسْسَ بُنْيَانَهُ، عَلَى تَقْوَى مِنَ اللَّهِ وَ رِضْوَانٍ خَيْرٍ...» زندگی محکم و استوار بر چه پایه هایی بنا می شود؟ د) در عبارت قرآنی «... مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ ...» دو اصل اساسی اعتقادی که دو معیار تمدن اسلامی نیز به حساب می آیند، کدام اند؟				
۲	ب) درستی یا نادرستی گزاره های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید: الف) احکام و قوانین دین اسلام، فقط زندگی سالم در دنیا را تضمین می کند. ب) در میان مخلوقات، انسان موجودی است که می تواند علیه خود انقلاب کند. ج) استفاده از موسیقی، خواه سنتی و کلاسیک باشد و خواه غیرسنتی و مدرن، جایز و حلال است. د) در جوامع غربی با شکست های پی در پی در عرصه اخلاق، بسیاری دریافتند که سعادت و خوشبختی را می توان در علم جستجو کرد.				
۳	ج) جای خالی عبارت های زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید: الف) در دوره تمدن اسلامی، رسول خدا صلی الله علیه و آله آموختن علم را برای مردم دانست. ب) تولید فیلم سینمایی و تلویزیونی که به نیت اعتلای فرهنگ اسلامی و تربیت دینی باشد، است ج) دین اسلام یک دین منطقی و استدلالی است و هر آموزه و حکم آن براساس تنظیم شده است. د) اعتقاد به اینکه در کنار خداوند دیگرانی نیز هستند که سرپرستی جهان را برعهده دارند، شرک در است.				
۴	د) به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید: الف) دو مورد از آثار مثبت حوزه عدل و قسط را بنویسید؟ ب) شرط بندی در بازی ها و ورزش های معمولی چه حکمی دارد؟ ج) میزان تأثیرگذاری توحید، در زندگی انسان به چه چیزی بستگی دارد؟ د) مهمترین راه اصلاح و معالجه جامعه از بیماری ها و انحرافات اجتماعی چیست؟ ه) احیای منزلت زن و ارزش های اصیل او به کدام یک از معیارهای تمدن اسلامی اشاره دارد؟ و) عقیده به توانایی پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و اولیای دین علیهم السلام در برآوردن حاجات انسان چه زمانی موجب شرک است؟				
«ادامه سؤالات در صفحه دوم»					

سؤالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)		رشته: ریاضی فیزیک علوم تجربی		تعداد صفحه: ۲		ساعت شروع: ۱۰ صبح	
نام و نام خانوادگی:		پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰/۱		مدت امتحان: ۹۰	
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۷							
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir							
ردیف		سؤالات (پاسخ نامه دارد)					
نمره							
۵	۵) در عبارات زیر گزینه صحیح را تشخیص دهید: الف) عبارت « علم و تکنولوژی سبب شد که آدمی بتواند در طبیعت تصرف فوق العاده کند و تغییراتی را در آن بوجود آورد »: ۱) آثار و پیامد مثبت تمدن جدید در حوزه علم ۲) آثار و پیامد منفی تمدن جدید در حوزه علم ب) زمینه های پیدایش تمدن جدید: ۱) حضور مؤثر و فعال در جامعه جهانی ۲) بهره گیری از تجربیات سایر تمدن ها ج) مهم ترین عامل حضور کارآمد در میان افکار عمومی جهان در حوزه عدل و قسط: ۱) استحکام بخشیدن به نظام اسلامی ۲) مشارکت مردم در تشکیل حکومت						
۶	۶) کشف ارتباط: هریک از موارد سمت راست با کدام یک از موارد سمت چپ ارتباط دارد؟ (یک مورد در سمت چپ اضافی است) الف) هیچ گویی سنگ را فردا بیا ب) این که فردا این کنم یا آن کنم ج) آفرینش همه تنبیه خداوند دل است ۱) تفکر و تصمیم ۲) تقویت روحیه حق پذیری ۳) مسئولیت پذیری ۴) افزایش معرفت نسبت به خداوند						
۷	۷) اصطلاحات زیر را تعریف کنید: الف) « اخلاص » ب) « علل عرضی » ج) « پیرایش یا تخلیه »						
۸	۸) ی) به پرسش های زیر پاسخ کامل دهید: الف) بهترین زمان برای توبه چه زمانی است؟ شرح دهید. ب) ریشه بت پرستی و شرک جدید در جهان امروز کدام است؟ ج) از مراحل تکمیلی توبه، " عدم تکرار گناه " را توضیح دهید. د) " به تسويف کشاندن " از حيله های شیطان برای دور کردن انسان از توبه را توضیح دهید. ه) از راه های رسیدن به حقیقت اخلاص و بندگی، " تقویت روحیه حق پذیری " را شرح دهید. و) یکی از مسئولیت های ما در حوزه عدل و قسط، « مبارزه با ستمگران و تقویت جهاد و شهادت و صبر » را به اختصار شرح دهید.						
موفق و مؤید باشید.							

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)		رشته: ریاضی فیزیک علوم تجربی	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه			تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰/۱	
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور دی ماه سال ۱۳۹۷			مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	
ردیف	راهنمای تصحیح			
۱	الف (تدبیر در قرآن کریم: الف) آفرینش (۰/۲۵) و بقاء (۰/۲۵) درس اول صفحه ۸ (ب) هدایت می کند (۰/۵) درس ۶ صفحه ۷۰-۷۱ ج) تقوای الهی (۰/۲۵) و خشنودی الهی (۰/۲۵) درس ۸ صفحه ۹۹ - ۱۰۰ د) ایمان به خدا (۰/۵) (روز قیامت (۰/۵) درس ۹ صفحه ۱۱۳			
۲	ب (درستی یا نادرستی گزاره ها: الف) غ درس ۸ صفحه ۹۹ (ب) ص درس ۷ صفحه ۸۵ ج) ص درس ۸ صفحه ۱۰۵ - ۱۰۴ (د) غ درس ۱۰ صفحه ۱۳۷ (هر کدام ۰/۵ نمره)			
۳	ج (جای خالی الف (واجب ۰/۵ نمره درس ۹ صفحه ۱۱۸ (ب) مستحب ۰/۵ نمره درس ۸ صفحه ۱۰۴ ج) حکمت الهی ۰/۵ نمره درس ۱۰ صفحه ۱۳۹ (د) ولایت ۰/۵ نمره درس ۲ صفحه ۲۳			
۴	د (پاسخ کوتاه: الف (۱- توجه به قانون ۲- مشارکت مردم در تشکیل حکومت (هر مورد ۰/۲۵ نمره) ب) حرام است. (۰/۵ نمره) ج) به درجه ایمان افراد به توحید و یکتاپرستی ۰/۵ نمره د) انجام امر به معروف ونهی از منکر ۰/۵ نمره ه) ارتقاء جایگاه خانواده (۰/۵ نمره) و) زمانی که توانایی را از خود آنها و مستقل از خدا بدانیم. ۰/۵ نمره			
۵	ه (تشخیص: الف (۱ درس ۱۰ صفحه ۱۳۶ (ب) ۲ درس ۱۰ صفحه ۱۳۵ (ج) ۱ درس ۱۰ صفحه ۱۴۲ (هر کدام ۰/۵ نمره)			
۶	و (کشف ارتباط: الف (۳ درس ۵ صفحه ۵۶ (ب) ۱ درس ۵ صفحه ۵۶ (ج) ۴ درس ۴ صفحه ۴۶ - ۴۷ (هر کدام ۰/۵ نمره)			
۷	ز (اصطلاحات: الف (خالص کردن و پاک کردن یک چیز از غیر آن است. ۰/۵ نمره ب (در پیدایش هر پدیده ممکن است چند عامل به صورت مجموعه و با همکاری یکدیگر مشارکت کنند. ۰/۵ نمره ج (توبه گناهان را از قلب خارج می کند و آن را شست و شو می دهد. ۰/۵ نمره درس ۴ صفحه ۴۴ درس ۵ صفحه ۶۲ درس ۷ صفحه ۸۷			

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)	رشته: ریاضی فیزیک علوم تجربی	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰/۱	
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور دی ماه سال ۱۳۹۷		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۸	ی) پاسخ کامل: الف) دوره جوانی دوره انعطاف پذیری، تحول و دگرگونی و دوره پیری دوره کم شدن انعطاف و تثبیت خوی‌ها و خصلت هاست. (۵/۰ نمره) اگر در دوره جوانی خصلت هایی در انسان پدید آمد و ماندگار شد خارج کردن آنها در پیری بسیار سخت و طاقت فرسا خواهد بود. (۵/۰ نمره) ب) آن است که برخی از انسان ها در عین قبول داشتن خداوند، دین و دستورات دینی را در متن زندگی خود وارد نمی کنند (۵/۰ نمره) و بر عکس تمایلات دنیوی و نفسانی خود را اصل قرار می دهند. (۵/۰ نمره) درس ۳ صفحه ۳۷ ج) توبه کننده تلاش می کند دیگر به سراغ گناهی که از آن پشیمان شده است نرود، (۵/۰ نمره) زیرا انجام آن مساوی با شکستن توبه است که در آن صورت باز هم باید توبه کند (۵/۰ نمره) درس ۷ صفحه ۹۰ د) «تسویف» از ریشه (سوف) و به معنای امروز و فردا کردن و کار امروز را به فردا انداختن است. به عبارت دیگر، فرد گنهگار دائماً به خود می گوید «به زودی توبه می کنم» و این گفته را آنقدر تکرار می کند، تا اینکه دیگر میل به توبه در او خاموش می شود. انمره ه) کسی که روحیه حق پذیری دارد و در مقابل حق تسلیم است به آسانی وارد مسیر بندگی می شود. (۵/۰ نمره) زیرا افراد حق پذیر تابع دلیل هستند و وقتی عقل آنان حقیقتی را یافت، به دنبال آن می روند. (۵/۰ نمره) درس ۴ صفحه ۴۸ و) یکی از رسالت های اصلی انبیاء مبارزه با ظلم و برقراری عدل و گسترش حق و حقیقت بوده است. هر چند که بسیاری از مردم با شنیدن سخن حق دلشان نرم می شود و به حقیقت و عدالت می گرایند. اما باید هوشیار باشیم که همواره گروهی از اهل باطل هستند که نه تنها زیر بار حق و حقیقت نمی روند، بلکه سد راه حق جویی و حق پرستی می شوند، زیرا گسترش عدالت منافع آنها را تهدید می کند. این گروهها تا همه را تابع خود نکنند و یوغ اسارت بر گردن دیگران نیفکنند، آرام نمی گیرند. (۱ نمره) درس ۱۰ صفحه ۱۴۱-۱۴۲	۶
	قابل توجه مصححان گرامی: در پاسخ به سوالات در صورت رساندن مفهوم نمره کامل لحاظ گردد.	۲۰

سؤالات امتحان نهایی درس : تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)	رشته : ریاضی فیزیک - علوم تجربی	ساعت شروع : ۱۰ صبح	تعداد صفحه : ۲
نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان : ۱۳۹۸/۱۰/۰۲	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	مدت امتحان : ۷۵ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۸			
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir			

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

(الف) با دقت به آیات قرآنی و حدیث شریف ، پاسخ دهید:												
۱	آیه شریفه «اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ...» (خدا آفریننده هر چیزی است). به کدام مرتبه توحید اشاره می کند؟	۰/۵										
۲	دو معیار تمدن اسلامی را که در آیه شریفه «مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا...» ذکر شده است، نام ببرید.	۰/۵										
۳	این کلام امام علی(ع): «تمام اخلاص در دوری از گناهان جمع شده است.» بیانگر کدام یک از راه های تقویت اخلاص است؟	۰/۵										
(ب) درستی یا نادرستی جملات را با (ص / غ) مشخص کنید:												
۴	رابطه خدا با انسان مانند رابطه مسجد با سازنده آن است که قطع نمی شود.	۰/۵										
۵	انسان مانند موجودات دیگر می تواند در برابر موانع درونی ایستادگی کند.	۰/۵										
۶	قمار یک کار بیهوده است و میان برنده و بازنده دشمنی به وجود می آورد.	۰/۵										
۷	زن در عصر جاهلیت از حق مالکیت بر اموال و دارایی های خود برخوردار بود.	۰/۵										
(ج) جاهای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید:												
۸	جامعه توحیدی با ظالمان مبارزه کرده و بنا به فرمان خدا از حمایت می کند.	۰/۵										
۹	اگر کسی با زبان، «أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ» بگوید، اما در قلبش نباشد، توبه نکرده است.	۰/۵										
۱۰	اولین آیاتی که بر رسول خدا (ص) نازل شد و آغازگر رسالت وی بود، درباره بود.	۰/۵										
۱۱	تحکیم بنیان خانواده سبب رشد و کاهش فساد و جرم در جامعه می گردد.	۰/۵										
(د) ارتباط هر یک از مفاهیم زیر را کشف کنید :												
۱۲	هر یک از عبارات قسمت الف با کدام یک از پیامدهای تمدن جدید در قسمت ب ارتباط دارد:											
<table border="1"><thead><tr><th>«الف»</th><th>«ب» (یک مورد اضافی است.)</th></tr></thead><tbody><tr><td>الف) تصرف منابع طبیعی و معدنی کشورها</td><td>۱) استفاده ابزاری از زنان</td></tr><tr><td>ب) مهار کردن آب ها با ساخت سدهای بزرگ</td><td>۲) افزایش فاصله فقیر و غنی</td></tr><tr><td>ج) سودآوری تجارت فحشا بیش از مواد مخدر</td><td>۳) ظهور ظلم فراگیر و استثمار</td></tr><tr><td></td><td>۴) توانایی بهره مندی از طبیعت</td></tr></tbody></table>			«الف»	«ب» (یک مورد اضافی است.)	الف) تصرف منابع طبیعی و معدنی کشورها	۱) استفاده ابزاری از زنان	ب) مهار کردن آب ها با ساخت سدهای بزرگ	۲) افزایش فاصله فقیر و غنی	ج) سودآوری تجارت فحشا بیش از مواد مخدر	۳) ظهور ظلم فراگیر و استثمار		۴) توانایی بهره مندی از طبیعت
«الف»	«ب» (یک مورد اضافی است.)											
الف) تصرف منابع طبیعی و معدنی کشورها	۱) استفاده ابزاری از زنان											
ب) مهار کردن آب ها با ساخت سدهای بزرگ	۲) افزایش فاصله فقیر و غنی											
ج) سودآوری تجارت فحشا بیش از مواد مخدر	۳) ظهور ظلم فراگیر و استثمار											
	۴) توانایی بهره مندی از طبیعت											
بقیه سؤالات در صفحه دوم												

سؤالات امتحان نهایی درس : تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)	رشته : ریاضی فیزیک - علوم تجربی	ساعت شروع : ۱۰ صبح	تعداد صفحه : ۲
نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان : ۱۳۹۸/۱۰/۰۲	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	مدت امتحان : ۷۵ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۸			
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir			

ردیف	سؤالات	نمره
هـ) احکام		
۱۳	حکم هر یک از موارد زیر را مشخص کنید . (واجب - مستحب - مکروه - حرام : یک مورد اضافی است.) الف) بهره بردن از وسایل ارتباطی داخلی ب) شرکت در مجالس شادی به منظور تبلیغ دین ج) شرط بندی کردن در بازی ها و ورزش های معمولی	۱/۵
و) به سؤال های زیر پاسخ کوتاه دهید:		
۱۴	انجام عملی با نیت الهی ، به کدام حسن اخلاقی اشاره می کند؟	۰/۵
۱۵	کدام سنت الهی موجب به ظهور رساندن استعداد های آدمی می شود؟	۰/۵
۱۶	مهم ترین راه اصلاح جامعه ای که گرفتار رباخواری شده است، چیست؟	۰/۵
۱۷	توجه به ساختار حکومت در اروپا عکس العمل در برابر چه چیزی بوده است؟	۰/۵
ز) به سؤال های زیر پاسخ کامل و تشریحی دهید:		
۱۸	علت ناتوانی انسان در شناخت ذات و چیستی خداوند را بنویسید.	۱
۱۹	دستیابی به حکمت را که یکی از میوه های درخت اخلاص است، شرح دهید.	۱
۲۰	توضیح دهید چگونه مسئولیت پذیری شاهی بر وجود اختیار در انسان است؟	۱
۲۱	سنت امداد عام الهی را تعریف کنید.	۱
۲۲	منظور از تسویف چیست و چرا شیطان از این حيله برای گمراهی جوانان استفاده می کند؟	۲
۲۳	مسئولین کشور برای تحقق چه اهدافی باید اقتصاد را مدیریت کنند؟	۱/۵
۲۴	ویژگی های جامعه عدالت محور پیامبر (ص) را بنویسید؟	۲
جمع نمره ۲۰ « در پناه حضرت حق موفق باشید. »		

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)	رشته: ریاضی فیزیک – علوم تجربی	مدت امتحان: ۷۵ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰ صبح
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۱۰/۰۲	تعداد صفحه: ۲	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۹۸	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
الف :	پیام آیات و احادیث:	
۱	توحید در خالقیت (۰/۵)	۰/۵ (درس ۲ ص ۱۹)
۲	ایمان به خدا (۰/۲۵) – ایمان به آخرت (۰/۲۵)	۰/۵ (درس ۹ ص ۱۱۱)
۳	دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات (۰/۵)	۰/۵ (درس ۴ ص ۴۷)
ب :	صحیح / غلط:	۲
۴	(غ) (۰/۵)	(درس ۱ ص ۹)
۵	(غ) (۰/۵)	(درس ۷ ص ۸۳)
۶	(ص) (۰/۵)	(درس ۸ ص ۱۰۰)
۷	(غ) (۰/۵)	(درس ۹ ص ۱۱۴)
ج :	تکمیل کردن جای خالی:	۲
۸	محرومان (یا مستضعفان) (۰/۵)	(درس ۳ ص ۳۵)
۹	پشیمان (۰/۵)	(درس ۷ ص ۸۴)
۱۰	دانش (آموختن) (۰/۵)	(درس ۹ ص ۱۱۶)
۱۱	فضایل اخلاقی (۰/۵)	(درس ۱۰ ص ۱۳۹)
د :	ارتباط :	۱/۵
۱۲	الف) ۳ (۰/۵) ب) ۴ (۰/۵) ج) ۱ (۰/۵)	(درس ۱۰ ص ۱۳۲ و ۱۳۵ و ۱۳۸)
هـ :	احکام :	۱/۵
۱۳	الف) واجب (۰/۵) ب) مستحب (۰/۵) ج) حرام (۰/۵)	(درس ۸ ص ۱۰۳ و ۱۰۴)
و :	پاسخ کوتاه :	۲
۱۴	حسن فاعلی (۰/۵)	(درس ۴ ص ۴۵)
۱۵	امتحان الهی (ابتلاء) (۰/۵)	(درس ۶ ص ۷۰)
۱۶	امر به معروف و نهی از منکر (توبه اجتماعی) (۰/۵)	(درس ۷ ص ۹۰)
۱۷	حاکمیت نامطلوب کلیسا در قرون وسطی (۰/۵)	(درس ۱۰ ص ۱۳۵)
	« ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم »	

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)	رشته: ریاضی فیزیک – علوم تجربی	مدت امتحان: ۷۵ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰ صبح
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۱۰/۰۲	تعداد صفحه: ۲	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
ز:	پاسخ تشریحی:	
۱۸	خداوند حقیقتی نامحدود دارد و ذهن محدود ما نمی‌تواند به حقیقت او احاطه کامل پیدا کند و ذاتش را شناسایی نماید. (۱)	۱
۱۹	انسان حکیم، به درجاتی از بصیرت می‌رسد که می‌تواند در شرایط سخت و پیچیده، حق را از باطل تشخیص دهد و گرفتار باطل نشود. (۱)	۱
۲۰	هرکس خود را مسئول کارهایش می‌داند و عواقب عمل خود را می‌پذیرد. (۵/۰) پیمان‌ها بر همین اساس استوارند و اگر کسی پیمان شکنی کند و مسئولیتش را انجام ندهد خود را مستحق مجازات می‌داند. (۵/۰) (درس ۵ ص ۵۴)	۱
۲۱	وقتی انبیاء مردم را به دین الهی فرا می‌خوانند، مردم در برابر آنها دو دسته می‌شوند، دسته‌ای به ندای حق پاسخ مثبت می‌دهند و دسته‌ای لجاجت می‌ورزند و در مقابل حق می‌ایستند. (۵/۰) خداوند، سنت خود را بر این قرار داده که هر کس هر راهی را برگزید، بتواند از همین امکاناتی که خدا در اختیارش قرار داده استفاده کند تا در همان مسیری که انتخاب کرده است به پیش رود و باطن خود را آشکار کند. (۵/۰) (درس ۶ ص ۷۲)	۱
۲۲	تسویف به معنای امروز و فردا کردن است، فرد گنهگار دائماً به خود می‌گوید به زودی توبه می‌کنم. (۱) شیطان به جوان می‌گوید: تو هنوز جوانی و فرصت توبه داری و این یک دام است که سبب عادت جوان به گناه می‌شود و ترک گناه برایش سخت می‌گردد. (۱)	۲
۲۳	اول - استقلال اقتصادی و عدم سلطه و نفوذ بیگانگان (۵/۰) دوم - پیشروی به سوی عدالت و قسط و کاهش فاصله طبقاتی (۵/۰) سوم - حرکت به سوی آبادانی و عمران در عین دوری از دنیا زدگی و تجمل‌گرایی (۵/۰) (درس ۸ ص ۱۰۵)	۱/۵
۲۴	جامعه‌ای که مظلوم بتواند به آسانی حق خود را از ظالم بستاند و امکان رشد برای همه انسان‌ها فراهم باشد نه اینکه نعمت‌های زمین در انحصار گروهی محدود باشد. (۱) پیامبر (ص) از هر فرصتی برای رفع تبعیض‌های طبقاتی حاکم بر نظام جاهلی و برقراری فرهنگ مساوات در جامعه کمال استفاده را می‌نمود و از هیچ تلاشی فروگذار نمی‌کرد. (۱)	۲
	«با تشکر از همکاران محترم و آرزوی توفیق روز افزون»	۲۰
	جمع نمرات	

سؤالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح
تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۶/۲	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تعداد صفحه: ۲
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۸			
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir			

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۱	الف) تدبیر در آیات قرآن و حدیث: الف) با توجه به آیات زیر مراتب توحید را در هر یک مشخص نمایید: ۱) «اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ» ۲) «مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا» ب) چرا رسول خدا صلی الله علیه و آله می فرماید: «در همه چیز تفکر کنید ولی در ذات خداوند تفکر نکنید»؟ ج) با توجه به آیه شریفه «إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ» نتیجه تکرار توبه، اگر واقعی باشد، چیست؟ د) آیه شریفه «مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ» به کدام دو اصل اساسی اعتقادی که دو معیار تمدن اسلامی نیز به حساب می آیند، اشاره دارد؟	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
۲	ب) درستی یا نادرستی گزاره های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید: الف) میان نعمت های الهی در آخرت و بایدها و نبایدهای دین (احکام) ارتباط و هماهنگی برقرار است. ب) در جامعه عدالت محور پیامبر صلی الله علیه و آله، نعمت ها و ثروت های زمین در انحصار گروهی محدود، بود. ج) هر قدر آگاهی و هوشیاری ما مسلمانان از تمدن جدید اروپا بیشتر باشد، قدرت تأثیر پذیری ما بیشتر خواهد بود. د) اگر کسی دل به هوای نفس (بت درون) سپرده و او را معبود خود قرار دهد و اوامرش را به فرمان های خداوند ترجیح دهد گرفتار شرک عملی شده است.	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
۳	ج) عبارت های زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید: الف) توحید عملی دارای دو بعد و است. ب) از آثار و پیامدهای منفی تمدن جدید در حوزه علم؛ مصرف زدگی، و است. ج) مهم ترین عامل برای حضور کارآمد در میان افکار عمومی جهان، و نظام حکومتی یک کشور است. د) رسول خدا صلی الله علیه و آله دعوت خود را در جامعه ای جاهلی آغاز کرد که نشانه هایی بسیار اندک از تعقل و و داشت.	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
۴	د) به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید: الف) دو مورد از آسیب های قمار را بنویسید؟ ب) توبه در مورد بندگان خدا به چه معناست؟ ج) ثمره درک نیازمندی به خدای بی نیاز چیست؟ د) آثار مثبت تمدن جدید در حوزه عدل و قسط را بنویسید. ه) دو مورد از آسیب هایی که تمدن جدید با نگاه مادی به انسان در حوزه خانواده وارد کرده است را بنویسید.	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
	«ادامه سؤالات در صفحه دوم»	

سؤالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح
تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۶/۲	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تعداد صفحه: ۲
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۸			
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir			

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۵	ه) در عبارات زیر گزینه صحیح را تشخیص دهید: الف) عبارت «اگر به کسی زیان رسانده ایم، آن را جبران می کنیم» از شواهد وجود اختیار: ۱- مسئولیت پذیری ۲- تفکر و تصمیم ب) بیت «بندگی کن تا که سلطنت کنند» تن زهاکن تا همه جانت کنند» از میوه های درخت اخلاص: ۱- نفوذ ناپذیری در برابر وسوسه های شیطان ۲- دریافت پاداش های وصف ناشدنی	۱
۶	و) کشف ارتباط: هر یک از موارد سمت راست با کدام یک از موارد سمت چپ ارتباط دارد؟ (در سمت چپ یک مورد اضافی است) الف) حمایت خداوند از انسان تلاشگر و مجاهد ب) ساخته و شناخته شدن هویت و شخصیت انسان ها ج) سنت حاکم بر زندگی معاندان و غرق شدگان در گناه ۱- ابتلاء ۲- امداد خاص (توفیق الهی) ۳- استدراج ۴- املاء (امهال)	۱/۵
۷	ز) اصطلاحات زیر را تعریف کنید: الف) پیرایش (تخلیه) ب) حسن فاعلی	۱/۵
۸	ح) احکام حکم هر یک از موارد زیر را بنویسید: واجب - جایز - واجب کفایی - حرام - مستحب (یک مورد اضافی است) الف) شرکت در مجالس شادی جهت تقویت صله رحم ب) اسراف در مصرف آب، بنزین، مواد غذایی، پوشاک و انرژی ج) فراهم کردن زیرساخت های لازم توسط دولت اسلامی برای پایگاه های ارتباطی بومی و داخلی د) توزیع انواع آثار هنری به منظور گسترش فرهنگ و معارف اسلامی و مبارزه با تهاجم فرهنگی	۲
۹	ط) به پرسش های زیر پاسخ کامل دهید: الف) موقعیت زن و خانواده در تمدن اسلامی را بنویسید. ب) رابطه اختیار انسان با اراده خداوند را شرح دهید. ج) از مراحل تکمیلی توبه «جبران حقوق الهی» را توضیح دهید. د) از حیل های شیطان برای دور کردن انسان از توبه، وعده «گناه کن و بعد توبه کن» را توضیح دهید. ه) از آثار منفی تمدن جدید در حوزه عدل و قسط «جهان نظامی شده و محصور در تسلیحات» را شرح دهید.	۵
	موفق و مؤید باشید.	۲۰

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳		رشته: ریاضی فیزیک – علوم تجربی		مدت امتحان: ۸۰ دقیقه		ساعت شروع: ۸ صبح	
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه				تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۶/۲		تعداد صفحه: ۲	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزادسراسر کشور در شهریور ماه سال ۱۳۹۸				مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir			
ردیف		راهنمای تصحیح					نمره
۱	الف) تدبیر در آیات قرآن و حدیث : الف) (۱) توحید در خالقیت (۰/۵) درس ۲ صفحه ۲۰ (۲) توحید در ولایت (۰/۵) درس ۲ صفحه ۲۱ (۲/۵) ب) چون نمی توانیم ذات و چیستی او را دریابیم. (۰/۵) درس ۱ صفحه ۱۳ ج) تکرار توبه اگر واقعی باشد ، نه تنها به معنی دور شدن از خداوند نیست، بلکه موجب محبوب شدن انسان نزد خداوند و جلب رحمت او می شود. (۰/۵) درس ۷ صفحه ۸۸ د) توحید (۰/۲۵) / معاد (۰/۲۵) درس ۹ صفحه ۱۱۳						
۲	ب) درستی یا نادرستی گزاره های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید: الف) ص (۰/۵) درس ۸ صفحه ۱۰۰ ب) غ (۰/۵) درس ۹ صفحه ۱۱۴ ج) غ (۰/۵) درس ۱۰ صفحه ۱۳۳ د) ص (۰/۵) درس ۳ صفحه ۳۳						
۳	ج) عبارت های زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید: الف) فردی (۰/۲۵) / اجتماعی (۰/۲۵) درس ۳ صفحه ۳۲ ب) نابودی طبیعت (۰/۲۵) / علم زندگی (۰/۲۵) درس ۱۰ صفحه ۱۳۷ ج) استحکام (۰/۲۵) / اقتدار (۰/۲۵) درس ۱۰ صفحه ۱۴۲ د) تفکر (۰/۲۵) / دانایی (۰/۲۵) درس ۹ صفحه ۱۱۸						
۴	د) به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید: الف) - قمار یک کار بیهوده است. - پول و ثروت مردم را در مسیری که هیچ فایده ای برای جامعه ندارد به کار می گیرد. - میان برنده و بازنده کینه و دشمنی به وجود می آورد. ذکر دو مورد کافی است. هر مورد (۰/۲۵) درس ۸ صفحه ۱۰۱ ب) توبه به معنای بازگشت از گناه به سوی خداوند و قرار گرفتن در دامن عفو و غفران اوست. (۰/۵) درس ۷ صفحه ۸۶ ج) افزایش عبودیت و بندگی (۰/۵) درس ۱ صفحه ۱۱ د) ۱- توجه به قانون (۰/۲۵) ۲- مشارکت مردم در تشکیل حکومت (۰/۲۵) درس ۱۰ صفحه ۱۴۰ ه) ۱- فروپاشی نهاد خانواده ۲- بی بند و باری جنسی ۳- استفاده ابزاری از زنان (ذکر دو مورد کافی است. هر مورد ۰/۲۵) درس ۱۰ صفحه ۱۴۳						
۵	ه) در عبارات زیر گزینه صحیح را تشخیص دهید: الف) ۱- مسئولیت پذیری (۰/۵) درس ۵ صفحه ۵۶ ب) ۲- دریافت پاداش های وصف ناشدنی (۰/۵) درس ۴ صفحه ۵۰						
۶	و) کشف ارتباط: هر یک از موارد سمت راست با کدام یک از موارد سمت چپ ارتباط دارد؟ (در سمت چپ یک مورد اضافی است.) الف) ۲- امداد خاص (توفیق الهی) (۰/۵) درس ۶ صفحه ۷۵ ب) ۱- ابتلاء (۰/۵) درس ۶ صفحه ۷۲ ج) ۴- املاء (امهال) (۰/۵) درس ۶ صفحه ۷۶						
« ادامه سؤالات در صفحه دوم »							

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح
(دینی، اخلاق و قرآن)			
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۶/۲	تعداد صفحه: ۲	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزادسراسر کشور در شهریور ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۷	(ز) اصطلاحات زیر را تعریف کنید: الف) گناه، آلودگی است و توبه، پاک شدن از آلودگی هاست. توبه گناهان را از قلب خارج می کند و آن را شست و شو می دهد. به همین جهت این عمل را «پیرایش» یا «تخلیه» می گویند. (۱) ب) حسن فاعلی بدین معناست که انجام دهنده کار دارای معرفت درست و نیت الهی باشد. (۰/۵) درس ۷ صفحه ۸۷ درس ۴ صفحه ۴۶	۱/۵
۸	(ح) احکام حکم هر یک از موارد زیر را بنویسید: واجب - جایز - واجب کفایی - حرام - مستحب (یک مورد اضافی است) الف) مستحب (۰/۵) درس ۸ صفحه ۱۰۵ ب) حرام (۰/۵) درس ۸ صفحه ۱۰۷ ج) واجب (۰/۵) درس ۸ صفحه ۱۰۴ د) واجب کفایی (۰/۵) درس ۸ صفحه ۱۰۴	۲
۹	(ط) به پرسش های زیر پاسخ کامل دهید: الف) زنان حق مالکیت و کار داشتند، دسترنج آنها به خودشان تعلق داشت و در اختیار همسر یا پدر قرار نمی گرفت، به همین جهت می توانستند ثروت خود را وقف امور عام المنفعه کنند. بسیاری از موقوفه های قدیمی کشور ما مربوط به زنان خیری است که ثروت خود را وقف امور خیریه کرده اند. تحصیل برای زنان آزاد بود و دانشمندان بزرگی از زنان در جهان اسلام پیدا شدند که قبلاً سابقه نداشت. قرآن کریم، اصولاً تلقی درجه دوم بودن زن را به شدت نفی کرد و با اینکه در آن عصر وحتى تا همین دوره های اخیر، در اروپا زن را براساس تورات، موجود درجه دوم تلقی می کردند، آیات قرآنی با این نگاه مبارزه کرد. (۱ نمره) درس ۹ صفحه های ۱۱۷ و ۱۱۸ ب) وجود اختیار و اراده در انسان ناشی از اراده الهی و خواست خداست. به عبارت دیگر، خداوند اراده کرده است که انسان موجودی مختار و دارای اراده باشد. در فعل اختیاری، تا زمانی که ما به انجام دادن فعلی اراده نکرده ایم، آن فعل انجام نمی گیرد، (۰/۵) در عین حال، وجود ما، اراده ما و عملی که از ما سر می زند همگی وابسته به اراده خداوند است. یعنی اراده انسان در طول اراده خداست و با آن منافات ندارد. (۰/۵) ج) توبه کننده تلاش می کند حقوقی را که با گناه خود ضایع کرده است جبران نماید. دسته ای از این حقوق مربوط به خداوند است. مهم ترین حق خداوند، حق اطاعت و بندگی اوست. (۰/۵) توبه کننده باید بکوشد کوتاهی های خود در پیشگاه خداوند را جبران کند؛ برای مثال، نمازها یا روزه های از دست داده را به تدریج قضا نماید و عبادت های ترک شده را به جا آورد. البته خداوند نسبت به بندگان خود مهربان است و اگر ببیند که شخص توبه کار تلاش خود را کرده و نتوانسته همه گناهان را جبران کند، بقیه موارد را خود جبران نموده و او را عفو می کند. (۰/۵) د) شیطان ابتدا انسان را با این وعده که «گناه کن و بعد توبه کن!» به سوی گناه می کشاند و وقتی که او آلوده شد، از رحمت الهی مأیوس می سازد و می گوید «آب که از سر گذشت چه یک وجب، چه صد وجب.» در این حالت، انسان با خود می گوید که کار از کار گذشته و پرونده عملم نزد خداوند آن قدر سیاه است که دیگر توبه ام پذیرفته نیست. (۰/۵) در حالی که آدمی، هر قدر هم که بد باشد، اگر واقعا توبه کند و نادم و پشیمان شود، خداوند توبه اش را می پذیرد. (۰/۵) درس ۷ صفحه ۸۹ ه) امروزه، مردم جهان هر لحظه در مخاطره به کار افتادن سلاحهایی هستند که می تواند چندین بار، تمام جمعیت بشر و امکانات موجود روی کره زمین را نابود کند. (۰/۵) انبارهای اسلحه، انباشته از پیچیده ترین سلاح های کشتار جمعی، از جمله سلاح های شیمیایی و میکروبی است که به کمک دانش جدید ساخته شده است. (۰/۵) درس ۱۰ صفحه ۱۴۱	۵
۲۰	موفق و مؤید باشید.	

سؤالات امتحان نهایی درس : تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)		رشته :ریاضی فیزیک – علوم تجربی	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۲
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۱۷	ساعت شروع: ۸ صبح
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹			مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	
ردیف	سؤالات			نمره

بخش الزامی

دانش آموز عزیز به سؤالات ۱ تا ۲۱ جهت کسب ۱۶ نمره پاسخ دهید:

الف) به پیام آیات قرآنی و حدیث شریف، پاسخ دهید:											
۱	با توجه به آیه «اتُّمُّ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ» نیاز انسان به خدا شامل چه چیزهایی می شود؟										
۲	در عبارت قرآنی «إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ» چرا خداوند مهربان، بسیار توبه کنندگان را دوست دارد؟										
۳	چرا در آیه «وَلَا تَقْرَبُوا الزَّوْجَ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا» انسان از نزدیک شدن به زنا نهی شده است؟										
۴	حدیث شریف امام علی علیه السلام که می فرماید: «چه بسا احسانِ پیاپی خدا، کسی را گرفتار کند و پرده پوشی خدا او را مغرور سازد.» بیان گر کدام سنت الهی است؟										
ب) درستی یا نادرستی گزاره های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید:											
۵	خداوند حقیقتی نامحدود دارد و انسان می تواند به حقیقت او احاطه پیدا کرده و ذاتش را بشناسد.										
۶	باید از حریم دل، پاسبانی کنیم تا آفت شرک به آن راه نیابد و عمل ما خالص برای خدا انجام شود.										
۷	مبنای تصمیم گیری های انسان و تعیین کننده سرنوشت او همین اختیار محدودی است که دارد.										
۸	بایدها و نبایدهای دینی و الهی با قوانین بشری که اهداف محدود و کوچکی دارند، قابل قیاس است.										
پ) جاهای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید:											
۹	جامعه ای که از تفرقه و تضاد دوری کند و به سوی حرکت کند، جامعه توحیدی است.										
۱۰	توبه، گناهان را پاک می کند و اگر با ایمان و همراه گردد، گناهان را به حسنات تبدیل می کند.										
۱۱	اشرافی گری برخی مسئولان و فساد اداری و مالی، یکی از عوامل عقب ماندگی است.										
ت) ارتباط هر یک از مفاهیم زیر را کشف کنید:											
۱۲	هر یک از عبارات قسمت الف با کدام یک از مراتب توحید در قسمت ب ارتباط دارد:										
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>الف</th><th>ب (یک مورد اضافی است)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف) خداوند در کار آفرینش شریک و همتایی ندارد.</td><td>۱) توحید در ربوبیت</td></tr> <tr> <td>ب) مخلوقات فقط به اذن خدا در جهان تصرف می کنند.</td><td>۲) توحید در مالکیت</td></tr> <tr> <td>ج) تدبیر و پرورش مخلوقات در دست پروردگار است.</td><td>۳) توحید در خالقیت</td></tr> <tr> <td></td><td>۴) توحید در ولایت</td></tr> </tbody> </table>	الف	ب (یک مورد اضافی است)	الف) خداوند در کار آفرینش شریک و همتایی ندارد.	۱) توحید در ربوبیت	ب) مخلوقات فقط به اذن خدا در جهان تصرف می کنند.	۲) توحید در مالکیت	ج) تدبیر و پرورش مخلوقات در دست پروردگار است.	۳) توحید در خالقیت		۴) توحید در ولایت
الف	ب (یک مورد اضافی است)										
الف) خداوند در کار آفرینش شریک و همتایی ندارد.	۱) توحید در ربوبیت										
ب) مخلوقات فقط به اذن خدا در جهان تصرف می کنند.	۲) توحید در مالکیت										
ج) تدبیر و پرورش مخلوقات در دست پروردگار است.	۳) توحید در خالقیت										
	۴) توحید در ولایت										
ث) به سؤال های احکام زیر پاسخ دهید:											
۱۳	هر یک از عبارات زیر چه حکمی دارد؟ (جایز - واجب کفایی - مستحب - مکروه - حرام: یک مورد اضافی است).										
	الف) وابستگی کشور به بیگانگان با خریدن کالاهای خارجی ب) استفاده از آلات موسیقی برای برنامه های فرهنگی مفید ج) شرکت کردن در مجالس شادی جهت تقویت صلۀ رحم یا تبلیغ دین د) ضرورت فراهم کردن امکانات ورزشی برای دور شدن افراد جامعه از فساد										
(ادامه سؤالات در صفحه دوم)											

سؤالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)		رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۲
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۱۷	ساعت شروع: ۸ صبح	
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		
ردیف	سؤالات			نمره

ج) به سؤال‌های زیر پاسخ کوتاه دهید:	
۱۴	چرا پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله وسلم عاجزانه از خداوند می‌خواهد که او را به حال خود واگذار نکند؟ ۰/۵
۱۵	هر عبادتی که از جهت کمیت و کیفیت مطابق دستور خداوند انجام گیرد، دارای کدام حسن می‌باشد؟ ۰/۵
۱۶	بیت «هیچ گویی سنگ را فردا بیا / و نیایی من دهم بد را سزا» نشانه کدام یک از شواهد اختیار است؟ ۰/۵
۱۷	اگر جامعه‌ای در برخی موارد از مسیر توحید و اطاعت از خداوند خارج گردد، نیازمند چه توبه‌ای است؟ ۰/۵
چ) به سؤال‌های زیر پاسخ کامل دهید:	
۱۸	ارتباط میان توحید فردی و توحید اجتماعی را شرح دهید. ۱
۱۹	تفاوت میان امتحان الهی را با امتحان بشری بنویسید. ۱
۲۰	منظور از تسویف چیست؟ چگونه شیطان از این حيله برای گمراهی جوانان استفاده می‌کند؟ ۱
۲۱	یکی از مراحل توبه، جبران حقوق مردم (حق الناس) است، آن را با یک مثال توضیح دهید. ۲
بخش انتخابی	
دانش آموز عزیز جهت کسب ۴ نمره از سؤالات ۲۲ تا ۲۹ فقط ۴ سؤال را به دلخواه انتخاب کرده و پاسخ دهید:	
۲۲	در چه صورت اعتقاد به توانایی پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم در برآوردن حاجات موجب شرک می‌گردد؟ ۱
۲۳	دو مورد از میوه‌های درخت اخلاص را نام ببرید. ۱
۲۴	رابطه اراده الهی و اختیار انسان را بنویسید. ۱
۲۵	چرا قمار در اسلام حرام شمرده شده است؟ ۱
۲۶	دو اصل اعتقادی را که در آیه «مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ...» آمده است، بنویسید. ۱
۲۷	رفتار رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم را با دختر خود حضرت فاطمه سلام الله علیها با هدف ارتقای جایگاه زن، بنویسید. ۱
۲۸	دو مورد از آثار مثبت تمدن جدید در حوزه عدل و قسط را نام ببرید. ۱
۲۹	علت ظهور مکاتب عرفانی و معنوی در غرب چیست و چرا نتیجه‌ای جز سردرگمی برای بشر نداشته است؟ ۱
جمع نمرات ۲۴	
«در پناه حضرت حق موفق باشید.»	

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)	رشته: ریاضی فیزیک – علوم تجربی	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۱۷	تعداد صفحه: ۳	
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

۲	بخش الزامی:		
	الف) پیام آیات قرآن و حدیث شریف:		
	نیاز در پیدایش و بقا (۰/۵)	۱	(درس ۱ صفحه ۱۰)
	خدا می بیند او با اینکه در دام گناه افتاده اما قلبش با اوست و از عملش پشیمان شده است. (۰/۵)	۲	(درس ۷ صفحه ۸۶)
۲	موقعیت خانواده متزلزل نشود (۰/۲۵) و سلامت جسمی و روحی انسان ها به خطر نیفتد. (۰/۲۵)	۳	(درس ۸ صفحه ۱۰۱)
	سنت استدراج (املاء و استدراج) (۰/۵)	۴	(درس ۶ صفحه ۷۵)
	ب) درستی یا نادرستی:		
	غ (۰/۵)	۵	(درس ۱ صفحه ۱۲)
۲	ص (۰/۵)	۶	(درس ۴ صفحه ۴۳)
	ص (۰/۵)	۷	(درس ۵ صفحه ۵۳)
	غ (۰/۵)	۸	(درس ۸ صفحه ۹۷)
	پ) تکمیل کنید:		
۱/۵	وحدت (هماهنگی) (۰/۵)	۹	(درس ۳ صفحه ۳۵)
	عمل صالح (۰/۵)	۱۰	(درس ۷ صفحه ۸۵)
	اقتصادی (۰/۵)	۱۱	(درس ۸ صفحه ۱۰۶)
۱/۵	ت) کشف ارتباط:		
	الف) ۳ (۰/۵) ب) ۴ (۰/۵) ج) ۱ (۰/۵)	۱۲	(درس ۲ صفحه های ۱۹ و ۲۰)
۲	ث) احکام:		
	الف) حرام (۰/۵) ب) جایز (۰/۵) ج) مستحب (۰/۵) د) واجب کفایی (۰/۵)	۱۳	(درس ۸ از صفحه ۱۰۲ تا ۱۰۶)
۲	ج) پاسخ کوتاه:		
	هرچه معرفت انسان به خود و رابطه اش با خدا بیشتر شود، نیاز به او را بیشتر احساس و ناتوانی و بندگی خود را بیشتر ابراز می کند (۰/۵)	۱۴	(درس ۱ صفحه ۱۰)
	فعلی (۰/۵)	۱۵	(درس ۴ صفحه ۴۵)
	مسئولیت پذیری (۰/۵)	۱۶	(درس ۵ صفحه ۵۴)
	توبه اجتماعی (۰/۵)	۱۷	(درس ۷ صفحه ۹۰)
« ادامه راهنما در صفحه دوم »			

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)	رشته: ریاضی فیزیک – علوم تجربی	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۱۷	تعداد صفحه: ۳	
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

۱۸	۱	(چ) پاسخ تشریحی: میان بعد فردی و اجتماعی توحید رابطه متقابل (دوسویه) وجود دارد. هر قدر که مردم یک جامعه به سوی توحید حرکت کنند، ارکان جامعه بیشتر رنگ توحیدی به خود می گیرند؛ (۵/۰) و هر قدر نهادهای اجتماعی در خدمت اجرای قوانین الهی باشد، زمینه برای رشد انسان ها و حرکت به سوی خداوند آسان تر می گردد. (۵/۰) (درس ۳ ص ۳۵)
۱۹	۱	در امتحان بشری ما از حقیقت درون افراد بی خبر هستیم و می کوشیم تا از طریق امتحان کردن آنها به آگاهی لازم برسیم؛ (۵/۰) ولی امتحان خداوند برای آگاه شدن از درون افراد نیست، بلکه برای رشد دادن و به ظهور رساندن استعدادها و نشان دادن تمایلات درونی افراد است. (۵/۰) (درس ۶ صفحه ۷۰)
۲۰	۱	«تسویف» از ریشه «سوف» و به معنای امروز و فردا کردن و کار امروز را به فردا انداختن است. فرد گنهگار دائماً به خود می گوید «به زودی توبه می کنم.» و آن قدر تکرار می کند، تا میل به توبه در او خاموش می شود. (۵/۰) شیطان به او می گوید تو هنوز جوانی و فرصت توبه داری و می توانی در آینده توبه کنی. (۵/۰) (درس ۷ صفحه ۸۷)
۲۱	۲	توبه کننده باید بکوشد اگر ستمی بر مردم کرده است آن را جبران نماید و حقوق مادی یا معنوی آنها را در حد توان ادا کند و رضایت صاحبان حق را به دست آورد. (۱) حقوق معنوی انسان ها بسیار مهم تر از حقوق مادی آنان است. مثلاً اگر با دروغ، غیبت و تهمت آبروی انسانی ریخته شده یا ... در واقع حقوق معنوی افراد ضایع شده است و باید فرد توبه کننده به جبران حقوق از دست رفته بپردازد. (۱) (چنانچه دانش آموز مثالهای دیگری از حقوق معنوی افراد بنویسد نمره منظور گردد.) (درس ۷ صفحه ۸۹)
		بخش انتخابی:
۲۲	۱	عقیده به توانایی پیامبر اکرم (ص) و اولیای دین (ع) وقتی موجب شرک است که این توانایی را از خود آنها و مستقل از خدا بدانیم.
۲۳	۱	دستیابی به درجاتی از حکمت – نفوذ ناپذیری در برابر وسوسه های شیطان – دریافت پاداش های وصف نشدنی (ذکر دو مورد، هر مورد ۵/۰ نمره) (درس ۴ صفحه های ۴۷ و ۴۸)
۲۴	۱	وجود اختیار در انسان ناشی از اراده خداست. در فعل اختیاری، تا زمانی که ما اراده کاری را نکرده ایم، آن کار انجام نمی گیرد؛ لذا وجود ما، اراده ما و عملی که از ما سر می زند همگی وابسته به اراده خداست یعنی اراده انسان در طول اراده خداوند است. (درس ۵ صفحه های ۶۰ و ۶۱)
ادامه راهنما در صفحه ی سوم		

ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	رشته: ریاضی فیزیک – علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
تعداد صفحه: ۳	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۱۷	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۹۹	

۱	قمار یک کار بیهوده است، پول و ثروت مردم را در مسیری که هیچ فایده‌ای برای جامعه ندارد به کار می‌گیرد. (۰/۵) از طرف دیگر، این عمل میان برنده و بازنده کینه و دشمنی به وجود می‌آورد. (۰/۵) (درس ۸ صفحه ۱۰۰)	۲۵
۱	توحید (۰/۵) – معاد (۰/۵) (درس ۹ صفحه ۱۱۱)	۲۶
۱	هر صبح پدر دریچه پنجره خانه‌اش را می‌گشود و به دخترش سلام می‌کند. هرگاه قصد سفر داشت، در منزل او را می‌زد و با او خداحافظی می‌کرد. هرگاه از سفر برمی‌گشت، فاطمه (س) اولین کسی بود که پیامبر (ص) به سراغش می‌آمد و حال او را می‌پرسید. (ذکر دو مورد کافی است ذکر هر کدام (۰/۵)) (درس ۹ صفحه ۱۱۴)	۲۷
۱	توجه به قانون (۰/۵) – مشارکت مردم در تشکیل حکومت (۰/۵) (درس ۱۰ صفحه ۱۳۵)	۲۸
۱	چون جوامع غربی با گذشت چند قرن و شکست‌های پی‌درپی دریافته‌اند که علم تجربی نمی‌تواند پاسخگوی همه نیازهای انسان باشد، پس این نیاز انسان غربی به معنویت باعث ایجاد مکاتب عرفانی و معنوی شد. (۰/۵) اما به دلیل آنکه برآمده از آموزه‌های وحیانی نیستند، نتیجه‌ای جز سردرگمی برای بشر نداشته‌اند. (۰/۵) (درس ۱۰ صفحه ۱۳۳)	۲۹
۲۴	موفق و مؤید باشید.	

سؤالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	نام و نام خانوادگی:	تعداد صفحه: ۲
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۵/۲۲	ساعت شروع: ۸ صبح
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		
ردیف	سؤالات	نمره	

بخش الزامی

دانش آموز عزیز به سؤالات ۱ تا ۲۳ جهت کسب ۱۶ نمره پاسخ دهید:

الف) پیام آیات قرآنی و حدیث شریف را بنویسید:											
۱	با توجه به آیه «اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ» معنای این که خداوند نور آسمان ها و زمین است، چیست؟										
۲	عبارت شریف قرآنی «وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ...» به کدام مرتبه توحید اشاره می کند؟										
۳	در آیه «أَقَمْنِ أَسْوَ بَنِيَانَهُ عَلَى تَقْوَى مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ» زندگی محکم و استوار بر چه پایه هایی بنا می شود؟										
۴	مطابق حدیث امام علی علیه السلام: «التَّوْبَةُ تُطَهِّرُ الْقُلُوبَ وَ تَغْسِلُ الذُّنُوبَ» چرا به عمل توبه پیرایش و تخلیه می گویند؟										
ب) درستی یا نادرستی گزاره های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید:											
۵	یک موجود فقط در صورتی نیازمند به دیگری نیست که خودش ذاتاً موجود باشد.										
۶	در اسلام، اخلاص شرط قبولی اعمالی است که فرد به درگاه خدا عرضه می دارد.										
۷	اندازه، حدود، ویژگی، موقعیت مکانی و زمانی موجودات، وابسته به قضای الهی است.										
۸	برای انسان، توفیق توبه همواره میسر است، فرد باید لحظه های توفیق را شکار کند.										
پ) جاهای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید:											
۹	تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی باعث می شود شخص، درونی و شخصیتی ناپایدار داشته باشد.										
۱۰	برای تقویت اخلاص از راه افزایش شناخت خدا، خوب است ساعاتی را صرف در آیات الهی کنیم.										
۱۱	امداد خاص خداوند نسبت به کسانی که با نیت پاک، قدم در راه حق می گذارند، سنت الهی نام دارد.										
۱۲	وقتی فرد گناهکار دائماً به خود می گوید به زودی توبه می کنم در واقع شیطان او را به می کشاند.										
ت) ارتباط هر یک از مفاهیم زیر را کشف کنید:											
۱۳	هر یک از عبارات قسمت الف با کدام یک از نشانه های اختیار در قسمت ب ارتباط دارد:										
<table><tr><td>الف</td><td>ب (یک مورد اضافی است)</td></tr><tr><td>الف) دچار شک و تردید شدن در انتخاب ها</td><td>۱) مسئولیت پذیری</td></tr><tr><td>ب) افسوس خوردن از انجام کارهای اشتباه</td><td>۲) تفکر و تصمیم</td></tr><tr><td>ج) مستحق مجازات دانستن خود در عهدشکنی</td><td>۳) احساس پشیمانی</td></tr><tr><td></td><td>۴) احساس رضایت</td></tr></table>		الف	ب (یک مورد اضافی است)	الف) دچار شک و تردید شدن در انتخاب ها	۱) مسئولیت پذیری	ب) افسوس خوردن از انجام کارهای اشتباه	۲) تفکر و تصمیم	ج) مستحق مجازات دانستن خود در عهدشکنی	۳) احساس پشیمانی		۴) احساس رضایت
الف	ب (یک مورد اضافی است)										
الف) دچار شک و تردید شدن در انتخاب ها	۱) مسئولیت پذیری										
ب) افسوس خوردن از انجام کارهای اشتباه	۲) تفکر و تصمیم										
ج) مستحق مجازات دانستن خود در عهدشکنی	۳) احساس پشیمانی										
	۴) احساس رضایت										
ث) به سؤال های احکام زیر پاسخ دهید:											
۱۴	هر یک از عبارات زیر چه حکمی دارد؟ (جایز - واجب کفایی - مستحب - مکروه - حرام: یک مورد اضافی است).										
۲	الف) ورزش کردن به قصد آمادگی برای انجام وظایف الهی ب) تولید فیلم های تلویزیونی جهت گسترش فرهنگ اسلامی ج) هر نوع تجارت به نفع رژیم صهیونیستی و ترویج کالای آنها د) شرکت در مجالس شادی مانند جشن های ملی با رعایت احکام دین										
ادامه ی سؤالات در صفحه ی دوم)											

سؤالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	نام و نام خانوادگی:	تعداد صفحه: ۲
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۵/۲۲	ساعت شروع: ۸ صبح
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		
ردیف	سؤالات	نمره	

(ج) به سؤال‌های زیر پاسخ کوتاه دهید:	
۱۵	کدام اعتقاد دینی مانند روحی در پیکره احکام دین حضور دارد و به آن معنا می‌بخشد؟
۱۶	اگر کسی در پی کسب رضایت قدرت‌های مادی باشد به چه شرکی گرفتار شده است؟
۱۷	عملی که از جهت کمیت و کیفیت مطابق فرمان الهی انجام شود، دارای چه حُسنی است؟
۱۸	شیطان در نزد خداوند اقرار کرده است که توانایی فریب کدام گروه از مؤمنان را ندارد؟
۱۹	کدام سنت الهی موجب به ظهور رساندن استعدادها و نشان دادن تمایلات درونی است؟
۲۰	در چه صورت واجب است افراد یک جامعه از مصرف کالاهای خارجی خودداری کنند؟
(چ) به سؤال‌های زیر پاسخ کامل دهید:	
۲۱	مراحل تکمیلی توبه را نام ببرید.
۲۲	توبه اجتماعی را با ذکر مثال شرح دهید.
۲۳	چرا در اسلام ارتباط جنسی خارج از چارچوب شرع، حرام شمرده شده است؟
بخش انتخابی	
دانش آموز عزیز جهت کسب ۴ نمره از سؤالات ۲۴ تا ۳۱ فقط ۴ سؤال را به دلخواه انتخاب کرده و پاسخ دهید:	
۲۴	چرا انسان در شناخت ذات و چیستی خداوند ناتوان است؟
۲۵	یکی از میوه‌های درخت اخلاص، دستیابی به درجاتی از حکمت است، آن را شرح دهید.
۲۶	سنت املاء و استدراج را تعریف کنید.
۲۷	چرا جوانی بهترین زمان برای توبه کردن است؟ توضیح دهید.
۲۸	تلاش‌های پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم را برای برپایی جامعه عدالت محور، توضیح دهید.
۲۹	چگونه یکی از جاهل‌ترین جوامع روزگار پیامبر اسلام صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم مشتاق علم گردید؟
۳۰	توجه به قانون یکی از آثار مثبت تمدن جدید در حوزه عدل است، آن را شرح دهید.
۳۱	مهم‌ترین عامل برای حضور کارآمد یک کشور در میان افکار عمومی جهان چیست؟ چرا؟
جمع نمرات ۲۴ «در پناه حضرت حق موفق باشید.»	

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)	رشته: ریاضی فیزیک – علوم تجربی	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۵/۲۲	تعداد صفحه: ۳	
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در شهر یور ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

۲	بخش الزامی:	
	الف) پیام آیات قرآن و حدیث:	
	۱ تمام موجودات، وجود خود را از خداوند می گیرند و پا به عرصه هستی می گذارند. (۰/۵)	(درس ۱ صفحه ۱۱)
	۲ توحید در مالکیت (۰/۵)	(درس ۲ صفحه ۱۹)
	۳ تقوی (۰/۲۵) خشنودی خدا (۰/۲۵)	(درس ۸ صفحه ۹۷)
	۴ توبه، گناهان را از قلب خارج کرده و آن را شست و شو می دهد. (۰/۵)	(درس ۷ صفحه ۸۴)
۲	ب) درستی یا نادرستی:	
	۵ ص (۰/۵)	(درس ۱ صفحه ۷)
	۶ ص (۰/۵)	(درس ۴ صفحه ۴۴)
	۷ غ (۰/۵)	(درس ۵ صفحه ۵۷)
	۸ غ (۰/۵)	(درس ۷ صفحه ۸۵)
۲	پ) تکمیل کنید:	
	۹ نا آرام (۰/۵)	(درس ۳ صفحه ۳۴)
	۱۰ تفکر (۰/۵)	(درس ۴ صفحه ۴۶)
	۱۱ توفیق (۰/۵)	(درس ۶ صفحه ۷۳)
	۱۲ تسويف (۰/۵)	(درس ۷ صفحه ۸۷)
۱/۵	ت) کشف ارتباط:	
	۱۳ الف) ۲ (۰/۵) ب) ۳ (۰/۵) ج) ۱ (۰/۵) د) ۵ (درس ۵ صفحه های ۵۴)	
۲	ث) احکام:	
	۱۴ الف) مستحب (۰/۵) ب) واجب کفایی (۰/۵) ج) حرام (۰/۵) د) جایز (۰/۵) (درس ۸ صفحات ۹۹ تا ۱۰۶)	
۳	ج) پاسخ کوتاه:	
	۱۵ توحید (۰/۵)	(درس ۲ صفحه ۱۸)
	۱۶ شرک عملی (۰/۵)	(درس ۳ صفحه ۳۳)
	۱۷ حسن فعلی (۰/۵)	(درس ۴ صفحه ۴۵)
	۱۸ با اخلاص (۰/۵)	(درس ۴ صفحه ۴۷)
	۱۹ سنت ابتلاء (امتحان) (۰/۵)	(درس ۶ صفحه ۷۰)
	۲۰ اگر مصرف کالاهای خارجی موجب وابستگی کشور شود. (۰/۵)	(درس ۸ صفحه ۱۰۶)
« ادامه سؤالات در صفحه دوم »		

ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	رشته: ریاضی فیزیک – علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
تعداد صفحه: ۳	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۵/۲۲	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه سراسر کشور در شهر یور ماه سال ۱۳۹۹	

۱	۲۱	چ) پاسخ تشریحی: تلاش در جهت دور شدن از گناه (۰/۵) – جبران حقوق الهی و حقوق مردم (۰/۵) (درس ۷ صفحات ۸۸ و ۸۹)
۱/۵	۲۲	وقتی جامعه‌ای در برخی از ابعاد از مسیر توحید و اطاعت از خداوند خارج شود، نیازمند بازگشت به مسیر توحید و اصلاح یعنی نیازمند توبه اجتماعی است. (۱) انحراف‌های اجتماعی مانند رباخواری، رشوه گرفتن، بی‌توجهی به عفاف و پاکدامنی و ... (۰/۵) (درس ۷ صفحه ۹۰)
۱	۲۳	چون رایج شدن این ارتباط بازگشت به دوران جاهلیت است و بنیان خانواده را متزلزل می‌کند و سلامت جسمی و روحی انسانها را به خطر می‌اندازد. (۱) (درس ۸ صفحات ۱۰۰ و ۱۰۱)
«بخش انتخابی»		
مصحح گرامی: اگر دانش آموز به بیش از چهار سوال انتخابی پاسخ داده باشد، فقط چهار سوال اول را تصحیح نمایید.		
۱	۲۴	چون ذهن ما محدود است، نمی‌تواند ذات امور نامحدود را تصور کرده و چگونگی آن را دریابد. خداوند حقیقتی نامحدود است لذا ذهن ما نمی‌تواند به حقیقت او احاطه پیدا کرده و ذاتش را شناسایی کند. (۱) (درس ۱ صفحه ۱۲)
۱	۲۵	حکمت به معنای علم محکم و استوار و به دور از خطاست که هدف درست و راه رسیدن به آن را نشان می‌دهد و مانع لغزش‌ها می‌شود. (۰/۵) انسان حکیم به درجاتی از بصیرت و روشن بینی رسیده که می‌تواند در شرایط سخت، حق را از باطل تشخیص داده و گرفتار آن نشود. (۰/۵) (درس ۴ صفحه ۴۷)
۱	۲۶	انسانی که به دام گناه می‌افتد، خداوند برای او شرایطی فراهم می‌کند تا توبه نماید. اما اگر او چنان در گناه پیش رود و با حق دشمنی ورزد، خدا به او فرصت می‌دهد و او از این فرصت و نعمت در جهت غرق شدن در گناه استفاده می‌کند (۰/۵) و بار گناهانش هر روز سنگین تر شده و به تدریج به سوی هلاکت ابدی نزدیک تر می‌شود. (۰/۵) (درس ۶ صفحه ۷۴)
«ادامه سؤالات در صفحه سوم»		

باسمه تعالی

ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	رشته: ریاضی فیزیک – علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
تعداد صفحه: ۳	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۵/۲۲	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه سراسر کشور در شهر یور ماه سال ۱۳۹۹	

۱	دوره جوانی دوره انعطاف پذیری و تحول و دوره پیری دوره کم شدن انعطاف و تثبیت خوی ها و خصلت هاست. (۰/۵) اگر در دوره جوانی خصلتی در انسان پدید آمد و ماندگار شد خارج کردن آن در پیری دشوار است. (۰/۵) بنابراین بهترین زمان برای توبه دوران جوانی است. (درس ۷ صفحه ۹۰)	۲۷
۱	یکی از اهداف مهم پیامبر (ص) برپایی جامعه عدالت محور بود تا مظلوم به آسانی حق خود را از ظالم بستاند و امکان رشد برای همه انسان ها فراهم باشد نه اینکه نعمت ها در انحصار گروهی محدود باشد. ایشان از هر فرصتی برای رفع تبعیض های طبقاتی حاکم بر نظام جاهلی و برقراری فرهنگ برابری استفاده می نمود. (۱) (درس ۹ صفحه ۱۱۲)	۲۸
۱	نزول تدریجی آیات قرآن و دعوت مکرر این کتاب به خردورزی و دانش از یک طرف (۰/۵) و تشویق های دائمی رسول خدا (ص) از طرف دیگر سد جاهلیت را شکست و جامعه آن زمان را مشتاق علم کرد. (۰/۵) (درس ۹ صفحه ۱۱۶)	۲۹
۱	پس از قرون وسطی در کشورهای اروپایی توجه به قانون عموماً عکس العملی در برابر حاکمیت نامطلوب کلیسا بود. (۰/۲۵) آگاهی به قانون ابتدا با ترجمه آثار اسلامی اتفاق افتاد و فوایدی برای تمدن جدید داشت. (۰/۲۵) مردم با حقوق خود در مقابل دولت ها آشنا شدند و به تدوین قوانین حقوقی پرداختند و برای حفظ آن سازمان هایی را تأسیس کردند. (۰/۵) (درس ۱۰ صفحه ۱۳۵)	۳۰
۱	استحکام و اقتدار نظام حکومتی یک کشور، مهم ترین عامل برای حضور کارآمد در میان افکار عمومی جهان است. (۰/۵) چون به طور طبیعی یک کشور ضعیف، منزوی می شود و همراهی در دنیا نمی یابد. (۰/۵) (درس ۱۰ صفحه ۱۳۷)	۳۱
۲۴	موفق و مؤید باشید.	

سؤالات امتحان نهایی درس : تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)	رشته : ریاضی فیزیک - علوم تجربی	نام و نام خانوادگی :	تعداد صفحه: ۲
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۰/۱۵	ساعت شروع: ۱۰ صبح
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۹	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		

ردیف	سؤالات	نمره
الف) پیام آیات قرآنی و حدیث شریف را بنویسید:		
۱	آیه شریفه «كُلًّا نُمِدُّ هَؤُلَاءِ وَهَؤُلَاءِ مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ وَمَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا» بیانگر کدام سنت الهی است؟	۰/۵
۲	آیه شریفه «لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ» به کدام معیار تمدن اسلامی اشاره دارد؟	۰/۵
۳	با تدبیر در آیه «أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ» سه روش صحیح دعوت به دین اسلام را استخراج کرده و بنویسید.	۱/۵
۴	مطابق حدیث امام علی علیه السلام «یا مَعْشَرَ التُّجَّارِ، الْفِقَّةُ، ثُمَّ الْمُتَجَرَّ» چگونه می توان از گرفتاری به کسب حرام دوری کرد؟	۰/۵
ب) درستی یا نادرستی گزاره های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید:		
۵	انسانی که گرفتار شرک عملی شده، از درونی آرام و شخصیتی پایدار برخوردار است.	۰/۵
۶	نیایش و عرض نیاز به پیشگاه خداوند و طلب یاری از او برای تقویت اخلاص، غفلت از خداوند را کم می کند.	۰/۵
۷	موجودات جهان، از آن جهت که با حکم و فرمان و اراده الهی ایجاد می شوند به تقدیر الهی وابسته اند.	۰/۵
۸	اولین آیاتی که بر رسول خدا صلی الله علیه وآله و سلم نازل شد و آغازگر رسالت وی بود، درباره دانش و آموختن بود.	۰/۵
ج) جاهای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید:		
۹	اگر کسی معتقد باشد که این جهان را چند خدا آفریده اند، گرفتار شرک در شده است.	۰/۵
۱۰	اگر رفتار ناپسند برخی از افراد سبب بدبینی دیگران به دین شود، در واقع حقوق افراد ضایع شده است.	۰/۵
۱۱	تنها شیوه مطمئن و قابل اعتمادی که پیش روی هر انسان خردمند و عاقبت اندیشی قرار دارد، زندگی است.	۰/۵
۱۲	پیامبر صلی الله علیه وآله و سلم از هر فرصتی برای رفع تبعیض های طبقاتی و برقراری فرهنگ در جامعه، کمال استفاده را می نمود.	۰/۵
د) به پرسش های زیر پاسخ کوتاه دهید:		
۱۳	عقیده به توانایی پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله و سلم و اولیای دین علیهم السلام در برآوردن حاجات انسان چه موقع موجب شرک است؟	۰/۵
۱۴	گام برداشتن انسان در مسیر توحید عملی چگونه صورت می گیرد؟	۰/۵
۱۵	شیطان در پیشگاه خداوند اقرار کرده است که توانایی فریب چه افرادی را ندارد؟	۰/۵
۱۶	بیان عبارت «آب که از سر گذشت چه یک وجب، چه صد وجب» از زبان شیطان، نشان دهنده کدام حيله او برای دور کردن انسان از توبه است؟	۰/۵
۱۷	دلایل حرام بودن قمار در اسلام را بنویسید. (ذکر دو مورد کافی است)	۰/۵
۱۸	گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام، نیازمند چه تغییر و چه تحولی بود؟	۰/۵
« ادامه سوالات در صفحه دوم »		

سؤالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	نام و نام خانوادگی:	تعداد صفحه: ۲
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۰/۱۵	ساعت شروع: ۱۰ صبح
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۹	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

هـ) در عبارت های زیر گزینه صحیح را تشخیص دهید:

۱۹	تلاش برای انجام کار به درستی و به همان صورت که خداوند فرمان داده است کدام کلام حُسن می باشد؟ الف - فاعلی ب - فعلی	۱
۲۰	بیت «هیچ گویی سنگ را فردا بیا ورنه نیایی من دهم بد را سزا؟» بیانگر کدام شاهد اختیار است؟ الف - مسئولیت پذیری ب - تفکر و تصمیم	

و) ارتباط هر یک از مفاهیم زیر را کشف کنید:

۲۱	هر یک از عبارت‌های قسمت الف با کدام یک از عبارت‌های قسمت ب ارتباط دارد:	۱/۵										
<table><tr><th>الف</th><th>ب (یک مورد اضافی است)</th></tr><tr><td>الف) نظریات و کشفیات جدید در علوم مختلف</td><td>۱) توجه به قانون</td></tr><tr><td>ب) آشنایی مردم با حقوق خود در مقابل دولتها</td><td>۲) مصرف زدگی</td></tr><tr><td>ج) ایجاد نیازهای کاذب با استفاده از جاذبه تبلیغات در مردم</td><td>۳) علم زدگی</td></tr><tr><td></td><td>۴) رشد سریع علم</td></tr></table>			الف	ب (یک مورد اضافی است)	الف) نظریات و کشفیات جدید در علوم مختلف	۱) توجه به قانون	ب) آشنایی مردم با حقوق خود در مقابل دولتها	۲) مصرف زدگی	ج) ایجاد نیازهای کاذب با استفاده از جاذبه تبلیغات در مردم	۳) علم زدگی		۴) رشد سریع علم
الف	ب (یک مورد اضافی است)											
الف) نظریات و کشفیات جدید در علوم مختلف	۱) توجه به قانون											
ب) آشنایی مردم با حقوق خود در مقابل دولتها	۲) مصرف زدگی											
ج) ایجاد نیازهای کاذب با استفاده از جاذبه تبلیغات در مردم	۳) علم زدگی											
	۴) رشد سریع علم											

ز) به سؤال های احکام زیر پاسخ دهید:

۲۲	حکم هر یک از موارد زیر را بنویسید: واجب - جایز - واجب کفایی - حرام - مستحب (یک مورد اضافی است) الف) فراهم کردن زیرساخت های لازم برای پایگاه های ارتباطی بومی و داخلی توسط دولت ب) استفاده از موسیقی، خواه موسیقی سنتی و کلاسیک و خواه غیرسنتی و مدرن ج) شرکت در مجالس شادی برای تقویت صلۀ رحم به شرط رعایت احکام الهی د) شرط بندی در بازی ها و ورزش های معمولی	۲
----	--	---

ح) به پرسش های زیر پاسخ کامل دهید:

۲۳	چرا انسان در شناخت ذات و چیستی خداوند ناتوان است؟	۱
۲۴	تفاوت امتحان الهی را با امتحان بشری بنویسید.	۱
۲۵	توبۀ اجتماعی را با ذکر مثال شرح دهید.	۱/۵
۲۶	چرا دورۀ جوانی بهترین زمان برای توبه است؟	۱
۲۷	موقعیت زن و خانواده را در تمدن اسلامی بنویسید.	۱
	موفق و مؤید باشید.	۲۰

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)	رشته: ریاضی فیزیک – علوم تجربی	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰ صبح
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۰/۱۵	تعداد صفحه: ۲	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۹	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		

۳	الف) آیات و حدیث:		
	درس ۶ ص ۷۰	(۱) امداد عام الهی (امداد) (۰/۵)	
	درس ۹ ص ۱۱۱	(۲) برقراری عدالت (برپایی جامعه عدالت محور) (۰/۵)	
	درس ۱۰ ص ۱۳۲	(۳) حکمت - موعظه - جدل (۱/۵)	
	درس ۸ ص ۱۰۳	(۴) آشنایی با احکام تجارت (فقه) (۰/۵)	
۲	ب) درستی و نادرستی گزاره ها: (هر مورد ۰/۵ نمره)		
	درس ۴ ص ۴۷	(۵) غ درس ۳ ص ۳۴	(۶) ص
	درس ۹ ص ۱۱۴	(۷) غ درس ۵ ص ۵۶	(۸) ص
۲	ج) جای خالی: (هر مورد ۰/۵ نمره)		
	درس ۷ ص ۸۷	(۹) شرک در خالقیت درس ۲ ص ۲۱	(۱۰) حقوق معنوی
	درس ۹ ص ۱۱۰	(۱۱) دینی (الهی) درس ۸ ص ۹۵	(۱۲) برابری (مساوات)
۳	د) پاسخ کوتاه: (هر مورد ۰/۵ نمره)		
	درس ۲ ص ۲۴	(۱۳) این توانایی را از خود آنها و مستقل از خدا بدانیم.	
	درس ۳ ص ۳۲	(۱۴) اطاعت از فرمان های خدا	
	درس ۴ ص ۴۷	(۱۵) مومنان با اخلاص	
	درس ۷ ص ۸۴	(۱۶) نا امید کردن از رحمت الهی	
	(۱۷) الف - بیهودگی ، ب - پول و ثروت مردم را در مسیری که هیچ فایده ای برای جامعه ندارد به کار می گیرد. ج - این عمل میان برنده و بازنده کینه و دشمنی به وجود می آورد. (ذکر دو مورد کافی است، هر مورد ۰/۲۵)		
	درس ۸ ص ۹۸	(۱۸) تغییر در نگرش انسان ها (۰/۲۵) و تحوّل بنیادین در شیوه زندگی فردی و اجتماعی مردم (۰/۲۵)	
۱	هـ) انتخاب گزینه مناسب: (هر مورد ۰/۵ نمره)		
	درس ۴ ص ۴۵	(۱۹) ب	
	درس ۵ ص ۵۴	(۲۰) الف	
۱/۵	و) کشف ارتباط: (هر مورد ۰/۵ نمره)		
	درس ۱۰ ص ۱۳۰ و ۱۳۱	(۲۱) الف - ۴ ب - ۱ ج - ۲	
۲	ز) احکام: (هر مورد ۰/۵ نمره)		
	درس ۸ ص ۱۰۱ و ۱۰۲	(۲۲) الف - واجب ب - جایز ج - مستحب د - حرام	
	ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم		

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)	رشته: ریاضی فیزیک – علوم تجربی	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰ صبح
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۰/۱۵	تعداد صفحه: ۲	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۹	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		

(ج) پاسخ تشریحی :

۱	(۲۳) ما به دلیل محدود بودن ذهن خود نمی توانیم ذات امور نامحدود را تصور کنیم و چگونگی وجودشان را دریابیم. خداوند حقیقتی نامحدود دارد؛ در نتیجه ذهن ما نمی تواند به حقیقت او احاطه پیدا کند و ذاتش را شناسایی نماید. (محدود بودن ذهن انسان و نامحدود بودن ذات خداوند) درس ۱ ص ۱۲
۱	(۲۴) در امتحان بشری ما غالباً از حقیقت درون افراد بی خبر هستیم و می کوشیم تا از طریق امتحان کردن آنها به آگاهی لازم برسیم؛ ولی امتحان خداوند علیم برای آگاه شدن از درون افراد نیست، بلکه برای رشد دادن و به ظهور رساندن استعدادها و نشان دادن تمایلات درونی افراد است. درس ۶ ص ۶۸
۱/۵	(۲۵) اگر جامعه در برخی از ابعاد از مسیر توحید و اطاعت از خداوند خارج شود، نیازمند بازگشت به مسیر توحید و اصلاح، یعنی توبه اجتماعی است. انحراف های اجتماعی باید در همان مراحل ابتدایی اصلاح شوند تا گسترش نیابند و ماندگار نشوند. ربا خواری، رشوه گرفتن، بی توجهی به عفاف و پاکدامنی، ظلم کردن و ظلم پذیری و اطاعت از غیر خدا از جمله این بیماری ها و انحراف هاست. مهم ترین راه اصلاح و معالجه جامعه از این بیماری ها انجام دادن وظیفه امر به معروف و نهی از منکر است. درس ۷ ص ۸۸
۱	(۲۶) دوره جوانی دوره انعطاف پذیری، تحوّل و دگرگونی و دوره پیری دوره کم شدن انعطاف و تثبیت خوی ها و خصلت هاست. اگر در دوره جوانی خصلت هایی در انسان پدید آمد و ماندگار شد خارج کردن آنها در پیری بسیار سخت و طاقت فرسا خواهد بود. صفات ناپسندی که در ما پدید می آیند، شبیه ریشه های نهالی هستند که در ابتدا نفوذ کمی در خاک دارد اما هر قدر زمان می گذرد، نفوذ آن بیشتر می شود و قوی تر می گردد تا جایی که کندن آن درخت بسیار سخت می شود. از این رو، توبه در جوانی بسیار آسان تر از زمان پیری است. درس ۷ ص ۸۸
۱	(۲۷) زنان حق مالکیت و کار داشتند، دسترنج آنها به خودشان تعلق داشت و در اختیار همسر یا پدر قرار نمی گرفت، تحصیل برای زنان آزاد بود و اندیشمندان بزرگی در جهان اسلام پیدا شدند که قبلاً سابقه نداشت. درس ۹ ص ۱۱۴
۲۰	(مصححان گرامی ضمن عرض خدا قوت؛ نوشتن عین عبارات کتاب الزامی نیست، با توجه به مفهوم کلی، نمره لحاظ شود)